

N:o 43.

Ank. till Riksd. kansli den 17 April 1893, kl. 1 e. m.

Lagutskottets utlåtande, i anledning af väckt motion angående ändringar i gällande patentlag, i syfte att obehöriga patentbeteckningar måtte förhindras m. m.

Till lagutskottet har från Andra Kammaren hänvisats en inom nämnda kammare väckt motion, n:o 185, deri herr *C. W. Collander* föreslår, att Riksdagen ville i skrifvelse anhålla, det Kongl. Maj:t täcktes låta utarbета och derefter till Riksdagens granskning och godkännande framlägga förslag till ändring af nu gällande patentförordning i syfte:

- a) att obehöriga patentbeteckningar så vidt möjligt förhindras;
- b) att i de fall, då patentbeteckning anbringas å tillverkningar, denna beteckning må vara sådan, att den tydligt angifver det patent, som dermed afses.

Såsom af motionen framgår, är densamma närmast föranledd af en utaf svenska uppfinnareföreningen hos motionären gjord framställning i ämnet. I afåten skrifvelse hade nämnda förening sålunda anmärkt, hurusom den skarpa konkurrens, som kännetecknade vår tids industriella verksamhet, småningom framkallat en så ringa hänsyn i valet af medel, att det omsider befunnits nödvändigt att stäffa åtskilliga af dess öfvergrepp, så väl för den offentliga hederns upprätthållande som för att gifva behörig näpst åt oärligheten och rättvist erkännande åt det gedigna och ärliga arbetet.

Intet civiliseradt land hade kunnat förhålla sig fullständigt likgiltigt i denna fråga, hvilken bland annat framkallat stränga förbud mot att å varor begagna sådana märken — ursprungsbeteckningar, varumärken, stämplor m. m. — hvilka vore egnade att gifva allmänheten origtiga föreställningar om varans ursprung och beskaffenhet.

Åfven i vårt land hade liknande åtgärder befunnits nödvändiga och blifvit vidtagna, bland annat genom »lag om skydd för varumärken» af den 5 juli 1884, »förordning om svenska jern- och ståleffekters stämpling» af den 28 november 1884 samt »förordning angående förbud mot införsel till riket af varor med oriktig ursprungs-beteckning» af den 9 november 1888.

Detta oaktadt stode Sverige fortfarande efter flertalet andra kulturländer med hänsyn till omfattningen af sina åtgärder i ofvannämnda syfte.

Föreningen hade sålunda särskildt fäst sin uppmärksamhet på det förhållande, att i marknaden förekomme en mängd varor, hvilka vore försedda med beteckningar, som falskeligen antydde, att de här åtnjöte patentskydd. Att syftet med dylika beteckningars användning vore att ingifva andra fabrikanter samt allmänheten en oriktig uppfattning om tillverkarens rättigheter och varans beskaffenhet, torde vara lika tydligt, som att ett dylikt handlingssätt borde betraktas såsom afsigtlig oredlighet och följaktligen straffvärdt. Också torde Sverige numera tillhöra de få civiliserade stater, eller kanske till och med vara den enda af dem, der ett dylikt tillvägagående icke vore belagdt med straff. I andra industriländer vore förhållandet ett helt annat.

Sedan föreningen härefter meddelat de bestämmelser i ämnet, som gifvas i åtskilliga främmande länders patentlagstiftning, anför föreningen vidare: »Att man i alla dessa verdens förnämsta industriländer funnit dylika bestämmelser vara af behovet påkallade och infört desamma torde i och för sig vara ett fullgodt intyg om deras befogenhet. Uppfinnareföreningen torde därför här kunna inskränka sig till att genom exempel visa, huruledes frånvaron af dylika bestämmelser kan bereda industriidkarne obehag. Man tänke sig, att en kemisk-teknisk fabrikant finner, att i handeln förekommer ett cement, en tvålsort, en maskinsmörja eller dylikt, å hvilken är anbragt beteckningen »K. A. Svensson. Patent». Han vänder sig till patentbyrån med förfrågan om hvad som är patenteradt, och får sannolikt till svar, att derom kan ingen upplysning lemnas; patentbeteckningen bevisar icke, att varan är patenterad, och för öfrigt kan den afse hvilket som helst af de i Sverige beviljade patenten inom motsvarande fabrikation. Något patent har icke meddelats åt K. A. Svensson, men Svensson kan hafva köpt patenträtten utan att derom göra anmälan i patentbyrån, som därför ej kan lemna upplysning om, hvilket patent som det i detta fall är fråga om. För fabrikanten återstår då endast att låta analysera varan och jemföra analysresultatet med patentbeskrifningarna till alla

gällande svenska patent, hvarvid han kanske till slut finner, att någon patenträtt å varan alls icke förefinnes. All denna förlust af tid och kostnad har han måst underkasta sig på grund af en konkurrens svekliga — men ostraffbara — uppgift, att varan blifvit patenterad.

Det vore lätt att genom ytterligare exempel ådagalägga, huruledes trassel, obehag och kostnader kunna beredas industriidkare genom att dylika falska uppgifter få användas, men det anförda torde vara nog för att visa behovet af att äfven vår lagstiftning, i likhet med utlandets, måtte förbjuda obehörig användning af patentbeteckningen.

Klart är emellertid, att samma svårigheter kunna, på sätt i ofvan nämnda exempel antyddes, beredas industriidkarne äfven genom *berättigade*, men *ofullständiga* patentbeteckningar. Äfven detta bör naturligtvis förekommas, och uppfinnareföreningen har tänkt sig detta lämpligen kunna ske genom föreskrift, att patentbeteckning skall vara sådan, att den ger tydlig anvisning om det patent, som berättigar till patentbetecknings användning. Denna anvisning kan ske på flera sätt, t. ex. genom angifvande af patentets datum eller nummer.

Med skäl kunde också väntas, att genom förbud mot obehörig patentbeteckning den behöriga patentbeteckningen skall så stiga i värde, att ingen patentegande industriidkare skulle underlåta att, så vidt det vore möjligt, förse varan med patentmärke, allra helst dettas anbringande betydligt underlättade åtal för intrång i patenträtt, enär personer, som efterapade en med patentbeteckning försedd vara, svårligen kunde förneka, att de om patentet egt den vetskap, som patentförordningens § 22 förutsatte för patentbrottets straffbarhet.»

Då de brister uti gällande patentlagstiftning, som svenska uppfinnareföreningen sålunda påvisat och hvilka framhållits jemväl af tillförordnade chefen för patentbyrå, syntes motionären påkalla lagstiftarens mellankomst, hade motionären ansett sig böra genom framläggande af sitt ofvan anförda förslag understödja uppfinnareföreningens berörda framställning.

Utskottet vill ingalunda förneka, att det skydd, gällande patentlagstiftning tillförsäkrar vederbörande patenthafvare, icke kan anses fullt verksamt, och att ett fullständigande af lagstiftningen i syfte att härutinnan åstadkomma ändring sålunda kan anses vara önskvärdt. En-

ligt utskottets uppfattning bör emellertid lagstiftaren härvid icke inskränka sig till att meddela bestämmelser, hvarigenom på ett betryggande sätt blir sörjdt för, att icke en tillverkning genom en å densamma anbringad beteckning obehörigen utgifves för att vara patenterad, utan bör, i likhet med hvad i utlandets patentlagstiftning iakttagits, gifva föreskrifter, hvarigenom jemväl andra vilseledande anordningar i förevarande afseende i möjligaste måtto förebyggas.

Utskottet syftar härvid på de mångfaldiga former — t. ex. varuomslag, skyltar, annonser, prospekt o. d. — af hvilka en tillverkare kan begagna sig för att bibringa allmänheten en oriktig föreställning om tillverkningens beskaffenhet i förevarande hänseende och hvilka icke kunna kallas patentbeteckningar i detta ords vanliga betydelse.

Med hänsyn till den affattning motionären gifvit sin framställning i denna del har dock utskottet ansett sig icke kunna föreslå vidtagande af en dylik mera vidtomfattande lagstiftningsåtgärd.

I anledning vidare af motionärens framställning om behovet af bestämmelser i syfte att patentbeteckning må fullt tydligt angifva det patent, som dermed afses, tillåter sig utskottet allenast erinra derom att, om ock en dylik anordning i och för sig kunde befinnas lämplig, densamma icke torde kunna undgå att tillskapa hvarjehanda svårigheter för tillverkare af vara, för hvilken patent erhållits i flera länder, och att i hvarje fall anordningens genomförande icke synes tillrådligt, innan till ledning för en lagstiftning i den antydda riktningen föreligger tillförlitlig utredning beträffande de jemkningar, som ur öfriga i motionen angifna synpunkter kunna finnas påkallade.

På grund af hvad sålunda anförts, får utskottet hemställa,

att ifrågavarande motion icke må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 17 april 1893.

På lagutskottets vägnar:

L. ANNERSTEDT.

Herrar *Lilienberg, Lundin, J. Anderson, Näslund, Wester* och *F. Andersson* hafva begärt få här antecknadt, att de på grund af åtnjuten ledighet från riksdagsgöromålen icke deltagit i utskottets behandling af ifrågavarande motion.

Herr *Hasselrot* har likaledes begärt få antecknadt, att han icke deltagit i detta ärendes behandling inom utskottet.

N:o 44.

Ank. till Riksd. kansli den 17 april 1893, kl. 1 e. m.

Lagutskottets utlåtande, i anledning af väckt motion om lagbestämmelser i syfte att bereda vissa enskilda tjänstemän samma skydd som statens mot förnärmelser i deras tjänsteutöfning.

Sedan uti 19 kap. 11 och 12 §§ strafflagen stadgats ansvar för skadegörelse å statens kanal- eller slussverk eller annan sådan vattenbyggnad eller jernvägsanläggning, samt i 14 § samma kap. föreskrifvits, att hvad enligt förstberörda lagrum gäller om statens deri nämnda anläggningar också må tillämpas å dylik anläggning, den der tillhör enskilda personer, menigheter eller bolag, derest Konungen förordnat, att sådan anläggning skall njuta lika skydd som statens, så stadgas i 25 kap. 22 § 2 mom. strafflagen, att de vid dylika enskilda anläggningar anställda personer äro, i förhållande till allmänheten, för fel och